

13 september 2004

PC.DEL/811/04

[NEDERLANDS]

Permanente Vertegenwoordiging van

Nederland bij de OSCE

Operring 5

A-1010 Wenen

Tel: +43 1 58939 241

Fax: +43 1 58939 266

www.eu2004.nl

Nederland Voorzitter van de Europese Unie

Toespraak van mevrouw Rita Verdonk, minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie van Nederland, namens de Europese Unie OSCE-Conferentie inzake tolerantie en de strijd tegen racisme, Vreemdelingenhaat en Discriminatie

13 september 2004 , Brussel

Mijnheer de Voorzitter,

Ik ben vereerd om vandaag namens de Europese Unie hier een toespraak te kunnen houden. Een Unie die wordt bepaald door zijn gehechtheid aan de beginselen van vrijheid en democratie. En door Haar respect voor de rechtsstaat, de mensenrechten en de fundamentele vrijheden. De EU is gebouwd op deze principes nadat Europa de verschrikkingen van oorlog had meegemaakt, racisme en onverdraagzaamheid. Zij

zijn het resultaat van onze inspanningen om een einde te maken aan de repressie van duizenden jaren van strijd en binnen Europa. We hebben onze les geleerd. Maar er zijn nieuwe uitdagingen voor onze maatschappij in dit tijdperk van de globalisering voor stabiliteit en vrede, de EU moet de fundamentele beginselen bevorderen en beschermen in de vorm van tolerantie, non-discriminatie. Zowel in haar interne en haar externe beleid. Tolerantie en anti-discriminatie en gelijkheid zijn volledig verankerd in het institutionele kader van Europa. Dit kader werd verder versterkt in juni, toen de Europese Raad het ontwerp heeft aangenomen "Grondwet voor Europa" met inbegrip van een Handvest van de grondrechten. De Europese Unie heeft altijd deze rechten actief gepromoot binnen de OSCE, de Raad van Europa en de Verenigde Naties. Alle 25 EU-lidstaten bijvoorbeeld, zijn partijen bij het VN-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van racisme en discriminatie. Te verwijzen naar de vele verklaringen, besluiten en resoluties aangenomen of anderszins ondersteund. Dit institutioneel kader zou een bron van tevredenheid moeten worden. De wereld waarin we leven is vaak anders. De mensenrechten worden nog steeds geschonden, ondanks al onze inspanningen. Discriminatie op grond van kleur, ras en de nationale of etnische afstamming manifesteren zich nog steeds op grote schaal in het OSCE-gebied. En veel van deze slachtoffers hebben ook te lijden onder ongelijke behandeling op grond van religie, sociale afkomst, geslacht, om er maar enkele te noemen. Ik roep alle deelnemende Staten op om unaniem onze inspanningen te volgen inzake het elimineren van racisme. Vaststellen van een juridisch kader is belangrijk, maar het is niet genoeg. We moeten ons doel richten op concrete actie. En om te beginnen, moeten we doorgaan in de lijn

van het kader en de instrumenten in het voorbeeld van de mandaten van Maastricht, Parijs, Berlijn en hopelijk Brussel. Een aantal concrete stappen zijn reeds genomen. Deze inspanningen werpen thans vruchten af. En natuurlijk, verdienen ze ook aandacht. Zo hecht de EU duidelijk veel belang aan bestrijding van racisme, rassendiscriminatie, vreemdelingenhaat en intolerantie. In navolging daarvan, zijn we begonnen met het opzetten van het EU Monitoring Waarnemingscentrum voor racisme en vreemdelingenhaat in Wenen. De Europese Raad besloot vorig jaar om met de totstandkoming van dit centrum dit als een echt bureau voor de mensenrechten voor de EU aan te merken. Het Centrum ondersteunt de EU middels het verstrekken van objectieve, betrouwbare en vergelijkbare informatie en gegevens over racisme, xenofobie, islamofobie en antisemitisme. Deze informatie helpt de lidstaten om maatregelen vast te stellen en te formuleren voor beleid ter bestrijding van deze vormen van intolerantie. Aldus hebben de meeste van de EU-lidstaten een nationaal actieplan tegen racisme in navolging van de VN-wereldconferentie in Durban. In Nederland hebben de diverse ministeries hun krachten gebundeld om het Nederlandse concept voor te bereiden. En natuurlijk is er de OSCE's sterke positie op dit gebied. Wij waarderen de wijze waarop de huidige Bulgaarse voorzitter de strijd heeft aangespannen. Tolerantie en non-discriminatie, een van de centrale thema's van dit jaar. We hebben de resultaten al gezien tijdens de bijeenkomst in Berlijn en die in Parijs over racisme en anti-semitisme op het internet. Een ander goed voorbeeld van concrete actie is van de OSCE's poging ter verbetering van verzameling van gegevens gebaseerd op feitelijke analyses, accurate rapporten en betrouwbare Maastrichtse OSCE informatie. De Ministeriële

bijeenkomst vroeg de ODIHR deze taak over te nemen. Ik vertrouw erop dat die succes zal boeken. We moeten beseffen dat wat we nu bespreken. We verwachten dat, als het ODIHR het Maastrichts initiatief zal uitvoeren, zij nauw zal samenwerken met het EUMC. En de Europese Unie Haar samenwerking zonder enig voorbehoud zal bieden. Hetzelfde geldt voor de samenwerking met de Raad van Europa, de Europese Commissie tegen Racisme en Intolerantie en de Verenigde Naties. De kwestie is te belangrijk voor overlappende inspanningen of - nog erger – verschil van mening erover te krijgen. Integendeel, een nauwe samenwerking en het gebruik van de comparatieve voordelen en specifieke ervaringen van elke organisatie zal ook bijdragen tot een optimaal resultaat. Ten slotte, wanneer het gaat om concrete actie, zijn wij dankbaar aan de Belgische regering voor de gulheid in het organiseren van deze conferentie. We hopen dat deze conferentie in Brussel zal leiden tot weer een belangrijke stap in OSCE's voortdurende strijd om discriminatie te elimineren.

Ondanks deze positieve stap van concrete acties, is het nog steeds nodig om na te denken over de toekomst. Te denken over hoe we omgaan met de Europese en wereldwijde ontwikkelingen. In dit opzicht moeten we erkennen dat we de afgelopen jaren werden geconfronteerd met een aantal minder positieve ontwikkelingen - in alle 55- van onze deelnemende staten. Ik wil graag in het bijzonder drie hiervan noemen. Als eerste, terrorisme vormt een dubbele bedreiging. Het plegen van terroristische daden zijn daden van haat. Daarnaast vormt de strijd tegen het terrorisme, grote uitdagingen voor de burgerlijke vrijheden en de mensenrechten. Ik vraag u zich bewust te zijn van het risico bij het identificeren, dat we moeten oppassen dat door vermoedens en beschuldigingen niet groepen van de bevolking

buiten de maatschappij worden gezet. Ten tweede, zijn we getuige van een groeiend aantal migranten. Ze komen via een aantal kanalen legaal en illegaal. Immigrant status mag nooit een grond zijn voor discriminatie, en we moeten zorgvuldig in onze afwegingen om dit te voorkomen. Aan de andere kant, het proces van de integratie van de eerste, tweede en derde generaties kan worden verbeterd. We moeten meer investeren in aandacht voor sociale cohesie in onze maatschappij - geen gemakkelijke taak - in een diverse samenleving. Om dit met succes te kunnen doen, moeten we spanningen tussen groepen op een open en transparante wijze aanpakken. Ten Derde, zijn er weer nieuwe gevallen van kwaadaardig anti-semitisme bekend geworden. De conferentie in Berlijn identificeerde een plan van actie tegen anti-semitisme, maar we moeten verder kijken op de weg met het oog op versterking van onze hoofdoelen.

Mijnheer de Voorzitter,

Vinden van oplossingen voor deze ontwikkelingen schijnen gecompliceerd. Maar alle vormen van discriminatie moet worden aangepakt als we vrijheid, gelijke rechten respect voor iedereen willen. Er is geen hiërarchie van discriminatie en intolerantie. Alle vormen van intolerantie hebben rechtstreeks invloed op mensen, zij zijn degenen die er onder lijden. De Europese Unie hecht groot belang aan een gezamenlijke inspanning in de strijd tegen alle vormen van onverdraagzaamheid, racisme, vreemdelingenhaat en discriminatie. De kwestie staat hoog op de agenda van de Europese beleidsmakers. En het vinden van de meest geschikte manier om er mee om te gaan is niet gemakkelijk. Net als onverdraagzaamheid, de bestrijding ervan in vele vormen zoals o.a. voorlichting en

bewustmakingscampagnes zijn dringend nodig. Wetshandhavers moeten zich bewust zijn van de onaanvaardbare vormen en er effectief mee omgaan. Maar in onze strijd moeten we niet blind zijn voor de diepere sociale en culturele problemen die een voedingsbodem voor racisme en andere vormen van intolerantie creëren. We moeten deze problemen erkennen. Hoewel er nooit een excuus is voor discriminatie en racisme, moeten we beseffen dat dialoog en partnerschap nodig zijn als we willen dat mensen ermee leren leven samen in vrede, en dat moet van twee zijden komen. Alle partijen zijn nodig en moeten alle krachten bundelen in een gemeenschappelijke strijd tegen alle vormen van intolerantie en discriminatie. Dit jaar zal onze grote uitdaging voor de komende jaren voor de EU en de individuele lidstaten, maar ook voor de OSCE als geheel.

Dank U.